

Enheten för kultur
Regional utveckling

Framtagandet av regional kulturplan 2024-2027: dialogmöte med professionella kulturskapare inom bild och form.

Norrköpings konstmuseum, den 6 december 2022 kl 13.00–16.00.

Arbetet med Region Östergötlands kommande kulturplan för 2024-2027 påbörjades sommaren 2022. De regionala kulturplanerna utgör en grund för Kulturrådets beredning och bedömning inför beslut om verksamhetsbidrag. Kulturplanen ska i enlighet med Förordning (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet arbetas fram i samverkan med länet och kommunerna och i samråd med länets professionella kulturliv och det civila samhället. Detta sker huvudsakligen genom dialogmöten som syftar till att inhämta behov, kunskaper och perspektiv till kulturplanen, för att på bästa sätt främja och stärka det regionala kulturlivet.

Under hösten 2022 genomfördes merparten av dialogmötena inför Region Östergötlands kommande kulturplan. Dialogmötet för professionella kulturskapare inom bild- och formområdet genomfördes den 6 december 2022 i Norrköping. Dialogen syftade till att gemensamt identifiera områdets utvecklingsbehov och möjligheter. De inbjudna deltagarna – professionella kulturskapare inom bild- och formområdet och representanter för infrastrukturen (exempelvis anställda vid konsthallar, institutioner och beställare av gestaltungsuppdrag) – delgav sina erfarenheter och behov utifrån tre frågeställningar:

- Hur kan vi stärka konstnärsrollen och främja konstnärlig utveckling i Östergötland?
- Hur kan vi få fler att ta del av bild- och formområdet i Östergötland?
- Hur kan vi samverka för att tillvarata bild- och formområdet i samhällsutvecklingen?

Dialogen genomfördes som en workshop, där deltagare såväl individuellt som i mindre grupper besvarade frågorna skriftligt. Resultaten presenterades därefter samlat för alla deltagare, som sedan för vardera frågeställning individuellt fick markera det enskilda svar som av deltagaren anses vara mest prioriterat. Nedan presenteras en sammanställning av det som framkom under respektive frågeställning. Några övergripande teman och områden kunde utrönas bland svaren. Dessa teman och områden utgör nedan egna rubriker under frågeställningarna, och materialet har sorterats in under dessa rubriker.

Sammanställningen utgör ett arbetsmaterial till framtagande av remissversionen av den regionala kulturplanen; en återkoppling till de som deltog i dialogen; samt ett underlag som ska finnas tillgängligt på Region Östergötlands web för andra som vill ta del av materialet.

Hur kan vi stärka konstnärsrollen och främja konstnärlig utveckling i Östergötland?

Dialog och samverkansforum

Ett behov uttrycktes av flera deltagare att träffas oftare såsom under dialogmötet; som fri konstnär ingår man kanske inte i ett nätverk eller sammanhang lokalt. Betydelsen av ett tydligt forum för konstnärliga möten och diskussioner togs upp. Generellt nämndes vikten av att verka för bättre kontaktytor och forum för utbyte av kompetens och tips, och att skapa arenor för att samla krafter och aktörer som arbetar i frågorna. Fler dialoger

och former för att utveckla samverkan med institutioner lyftes som en prioriterad fråga. Att vidare bjuda in konstnärer till dialoger och samverkan med andra samhällsområden, till exempel inom samhällsutveckling och stadsutveckling, nämndes av flera deltagare.

Vidare lyftes betydelsen och behovet av konstområdesövergripande samverkan, och av att av möjliggöra samarbeten över konstområdena. Önskemål framfördes på både mötesplatser och tillfällen där konstnärer kan dela och utbyta erfarenheter och kunskaper mellan generationer och uttryck.

Likaså lyftes vikten av att unga eller oetablerade konstnärer ges tillgång till arenor, nätverk och mentorskap från etablerade kolleger.

Flera deltagare påtalade behovet och vikten av att utbilda politiker och tjänstepersoner i kulturfrågor och gällande konstnärers arbetsvillkor. Ett generellt behov uttrycktes av att förbättra kommunikationen och kunskaperna kring vad konstnärsrollen innebär, för att synliggöra arbetet.

Region Östergötland lyftes här fram som en viktig aktör för att möjliggöra och främja dialog och utveckling. Det framfördes även att Region Östergötland i än större utsträckning kan ta den rollen.

Arbetsstillfällen, arbetsförutsättningar och samhällets kompetensförsörjning

Ett antal frågor som hänförs till denna rubrik ansågs som prioriterade. Behovet av generell stärkta arbetsmöjligheter inom kultursektorn och bild- och formområdet; vikten av att utnyttja konstnärers kompetens i olika sammanhang professionellt och att därigenom stärka konstnärsrollens betydelse; samt att låta konstnärer få uppdrag inom och delta i samhällsplaneringen lyftes som prioriterade frågor.

Flera deltagare angav vidare goda arbetsplatser, ateljéer och verkstäder, även kollektivverkstäder, som prioriterat. Konstnärers tillgång till bra ateljéer till låg hyra – och utställningsmöjligheter – lyftes även fram ur perspektivet framtida kompetensförsörjning, som en förutsättning för att unga konstnärer ska våga och vilja etablera sig i Östergötland. Vidare framfördes behovet av att säkerställa produktionsplatser och kollektivverkstäder även på landsbygden.

Konstnärsresidens angavs som en prioriterad fråga. Vikten av residens för innovativa projekt som tydligt riktar sig till kulturplanens mål belystes, liksom att möjliggöra residens som skapar utbyte mellan både regionala, nationella och internationella konstnärer. Här togs även finansieringen av residens upp och behovet av att säkerställa relevanta stödformer för residens.

Enprocentsregelns stora betydelse för att möjliggöra arbetsstillfällen för konstnärer togs upp av flera deltagare. Politikområdet gestaltad livsmiljö lyftes vidare fram som viktigt för att möjliggöra en vidgad syn på konstnärsrollen. Kopplat till gestaltad livsmiljö nämndes även behovet av att skapa samverkan inom hållbar platsutveckling.

Vikten av det finns deltidstjänster inom områden där konstnärer kan tänkas arbeta framhölls, liksom att anlita fler konstnärer i konsultuppdrag som inte enbart avser kultursektorn.

Vikten av att iaktta armlängds avstånd togs upp.

Ersättning och ekonomiska förutsättningar

Flera deltagare lyfte frågan om skälig ersättning till konstnärer för de insatser som utförs, till exempel vid utställningar, som prioriterad. Vikten av tillämpning av MU-avtalet togs återkommande upp.

Vidare lyftes vikten av att offentlig sektor agerar förebildligt och att regioner och kommuner säkerställer att skäliga ersättningar betalas när bild- och formkonstnärer anlitas för uppdrag samt att MU-avtalet följs.

Fler stipendier till utövare angavs även som en prioriterad fråga, och att också säkerställa ekonomisk förstärkning till stipendier.

Vissa övergripande behov relaterade till stödformer- och stödfunktioner uttrycktes. Förslag på att införa ateljéstöd och att särskilt tillskjuta resurser för konstnärskluster togs upp. Gällande konstområdesövergripande samverkan mellan konstnärer lyftes även vikten av att tillgängliggöra stödformer som i praktiken möjliggör sådan samverkan.

Konkreta förslag var härutöver ett resurscentrum för professionell bild- och formkonst med regional huvudman; att se över en samlad form för att söka medel hos privatpersoner och företag; hjälp med ansökningar till exempelvis Konstnärsnämnden; samt önskemål om förenklade förfaranden för att söka projektstöd.

Vikten av en förstärkning av bild- och formområdet politiskt på kommunal nivå, genom att stärka kommuners ekonomi, lyftes dessutom av någon deltagare, även ett förslag på förändrad finansieringsstruktur där Konstnärsnämnden skulle fördela medel till regionerna för vidare fördelning till konstnärer, för att på så sätt säkerställa en jämnare spridning av statliga anslag till konstnärer över landet.

Arenor och utställningsmöjligheter

Tillgången till utställningsplatser lyftes fram av flera deltagare som en prioriterad fråga. Vikten av att tillgodose att det finns många och kvalitativa arenor att visa konst på, även i de mindre kommunerna, framkom tydligt.

Tillgänglighet

Några deltagare tog upp frågor som kan kopplas till tillgänglighet, såväl fysisk som kommunikativ. Någon lyfte frågan om att kartlägga var konstnärer verkar i regionen, och att samla information om arenor, kurser, uppdrag och liknande på digitala platser för att skapa en överskådlighet. Någon lyfte vikten av kulturjournalistikens och den mediala spridningens betydelse för att medvetandegöra publiken om konsten. Ett par deltagare berörde kollektivtrafikens betydelse för tillgängligheten till kultur, och att kollektivtrafiken är såväl utbyggd över länet som billig.

Barn och unga

Skolans betydelse angavs av flera deltagare som en prioriterad fråga för att stärka konstnärsrollen och främja konstnärlig utveckling i regionen. Både vikten av att tillgängliggöra mer bild och form och estetiska ämnen generellt i skolundervisningen, och av att anslå medel för att skolelever ska kunna ta del av kulturupplevelser, påtalades.

Betydelsen av långsiktiga satsningar från start på barn och ungas tillgång till konst, och till eget skapande, framhölls som en grund för framtiden; att börja bygga underifrån parallellt med övriga satsningar på förutsättningar för högre utbildning och yrkesliv, och att även ge kunskap till yrkesvägledare i skolan.

Högre utbildning

Vikten av att verka för en konstnärlig utbildning på universitetsnivå i regionen angavs av flera deltagare som en prioriterad fråga. Behovet lyftes även av att främja kontakt mellan universitet och bild- och formområdet generellt, och att tydliggöra betydelsen av konstnärlig utbildning för universitetet (LiU).

Att även stärka och beakta de konstnärliga utbildningarna på folkhögskolorna och studieförbunden lyftes fram, liksom vikten av att säkerställa forskning om konst och samhällsutveckling.

Fortbildning

Behov av fortbildning/vidareutbildning och kompetensutveckling lyftes av flera deltagare. Någon pekade på behovet av konstnärlig kompetensutveckling inom olika former av samtidskonst, någon på behovet av fortbildning inom företagande. Vikten av att tydligt och pedagogiskt tillgängliggöra information för konstnärer om företagande och socialförsäkringsfrågor påtalades.

Hur kan vi få fler att ta del av bild- och formområdet i Östergötland?

Dialog och samverkansforum

Ett behov av ökad kunskapsförmedling om designområdet framhölls som prioriterad, och av att ta kontakt med, och sprida kunskap i, fler företag och organisationer om designområdet.

En generell önskan om fler möten som dialogmötet lyftes fram. Härutöver uttrycktes behov av fler workshops, föreläsningar, seminarier, mötesplatser och samlande händelser med konsten som verktyg.

Vikten av att verka för en ökad mångfald togs upp; dels av att skapa möten med människor från olika kulturer och bakgrund, och dels av att samarbeta med människor och organisationer som företräder grupper som sällan tar del av bild- och formområdet, för att försöka förstå varför de inte gör det och hur vi kan samverka för att sänka trösklarna till området.

Vidare lyfte flera deltagare behovet av fler tvärssektoriella samarbeten för att inkorporera konstnärligt arbete i andra sektorer och platser, och av att skapa och planera samverkan mellan organisationer. En önskan uttrycktes om att stärka kontakten med samhällsbyggnadsaktörer för att skapa legitimitet för bild- och formområdet, och att skapa relationer med kommuner specifikt om både byggnader och platser där kultur kan få plats. Ett motsvarande behov av att koppla samman näringsliv och konstnärer uttrycktes.

Mentorskap togs också upp som en viktig form för samverkan för att sammanföra intresserade ungdomar med etablerade konstnärer.

Region Östergötland lyftes även här fram som en viktig aktör för att möjliggöra och främja dialog och utveckling.

Arbetsstillfällen, arbetsförutsättningar och samhällets kompetensförsörjning

En generell förstärkning av konstnärers villkor, vilket ger fler utställningar och mer exponering av konst till allmänheten, lyftes som en prioriterad fråga. Flera deltagare angav vidare jurybedömda konstsalonger som prioriterat för att möjliggöra för fler utövare att delta och nå en bredare publik.

Vikten av enprocentsregeln framhölls för att skapa fler arbetsstillfällen för konstnärer, liksom offentlig sektors förebildliga ansvar att tillämpa enprocentsregeln och att integrera konsten i samhällsbyggnadsarbetet.

Även konstnärers residensens betydelse lyftes fram, och vikten av att stärka organisationers kapacitet att tillgängliggöra residens och ateljéer för nya unga kulturskapare.

Vidare framhölls vikten av att ge bild- och formområdet utrymme inom fler delar av samhället, av att bredda variationen av uttryck inom bild- och formområdet, och av att synliggöra mångfalden av alla regionens konstnärer. Stärkta band mellan amatörverksamhet och professionella aktörer för att påvisa förebilder och möjligheter togs upp. Någon tog vidare upp potentialen i att utnyttja arbetsplatser/arbetsgivare i vid bemärkelse som beställare av konst (i såväl privat som offentlig sektor). En önskan uttrycktes att alltid ha arvoderade konstnärer med på tjänstemannamöten. Någon framhöll även särskilt konstföreningarnas betydelse både för främjandet av konstnärer och för att hålla konstintresset vid liv hos publiken. Härtill kom en uppmaning om att återupprätta konstföreningar på arbetsplatser, och att stötta konstföreningar generellt.

Arenor och utställningsmöjligheter

Tillgången till utställningsplatser angavs återigen av många deltagare som en prioriterad fråga, även vikten av att tillgodose att utställningsplatser finns över hela regionen för att möjliggöra för fler att ta del av konst. Behovet av att synas mer på landsbygden framfördes specifikt. Någon föreslog vidare att skapa fler projekt i redan kulturrika områden där befintlig kännedom om platsen kan utnyttjas, och ytterligare någon att göra det enklare för utövare att visa upp sitt arbete där de verkar och på så sätt möjliggöra för invånarna att ta del av lokalt skapad konst.

Vidare lyftes betydelsen av fler konstgallerier i regionen.

Flera deltagare belyste frågan om ökat deltagande ur perspektivet nya sammanhang: att flytta ut och visa konst på oväntade platser; att väcka nyfikenhet och upptäcksglädje hos publiken; och att synas på fler ställen där nya

målgrupper finns. Någon uttryckte ett generellt behov av att synas mycket mer, genom fler utställningar – mer konst på stan, i skolor, på fritidsgårdar och på företag.

Det framfördes som viktigt att tillgängliggöra både bredd och spets. Såväl behovet av ytor för eget skapande för bredare målgrupper – inte bara de professionella – som vikten av att visa såväl regional som nationell och internationell högkvalitativ konst uttrycktes.

Betydelsen av en regional konsthall som fokuserar på den regionala konsten framfördes, liksom möjligheterna i regionala aktiveringar, exempelvis en biennial för samtidskonst och en kulturnatt för ungdomar.

Tillgänglighet

Flera deltagare lyfte den ekonomiska aspekten av att kunna ta del av kultur, och nämnde fri entré till institutioner och kulturupplevelser som den högst prioriterade frågan. En välkomnande attityd (från kultursektorn) lyftes även fram som prioriterat för att sänka trösklarna till att ta del av kultur, liksom vikten av att arbeta mer deltagarbaserat.

Sänkta trösklar till kulturen framfördes överhuvud taget fram av flertalet deltagare och ur olika perspektiv. Att matcha rätt aktör med rätt målgrupp, och att anpassa aktivitet till målgrupp lyftes fram som en prioriterad fråga, liksom att främja mångfald genom att kulturarbetare och representanter bör använda sin expertis för att hjälpa fler grupper att presentera sin kultur. Att undersöka vad de som idag inte tar del av området faktiskt vill göra och se lyftes vidare fram av någon.

Vikten av att kommunicera det regionala kulturutbudet på ett tillgängligt sätt uttrycktes av flera deltagare; att konkretisera, kommunicera och synliggöra allt det som finns att ta del av, och överhuvudtaget att hjälpa konstnärer att sprida sina utställningar och aktiviteter. Som ett uttryck för detta lyftes även behovet av markandsföringsmedel för utställare, liksom av att marknadsföra regionen Östergötland som helhet. Digitaliseringen togs upp som en generell aspekt, och även vikten av att säkerställa resurser för förmedling och pedagogik för att tillgängliggöra konsten.

Barn och unga

Skolans centrala roll togs upp av flertalet deltagare. Vikten av att barn och unga får ta del av bild- och formområdet i skolan påpekades av flera som en prioriterad fråga, även att vi måste behålla och förstärka estetiska ämnen i skolundervisningen och att de är obligatoriska. Överhuvudtaget lyfte flera deltagare fram vikten av att stärka bild- och formområdet i utbildningarna på grundskole- och gymnasienivå – att ge kulturutövandet en stark roll i skolan. Betydelsen av konstpedagoger i varje kommun togs upp, liksom av att utbilda och stärka yrkeskonsulenter i skolan för att uppmuntra ungdomar till både en högre utbildning och en yrkesväg inom bild- och formområdet.

Olika ekonomiska aspekter för att tillgängliggöra bild- och formområdet för barn och unga lyftes. Här nämndes betydelsen av att låta skolelever uppleva regionens olika kulturinstitutioner, en fri kulturskola som alla har ekonomisk möjlighet att delta i, samt möjligheten att få ta del av och utföra kultur kostnadsfritt i skolan.

Härutöver nämndes även digitaliseringsfrågan och vikten av att tillgängliggöra ny teknik för barns och ungdomars eget skapande.

Högre utbildning

Under området högre utbildning framförde flera deltagare vikten av att verka för en högre konstnärlig utbildning i regionen. Härutöver påtalades ett behov av att öppna upp mellan barn- och ungdomsverksamhet och högre utbildningar.

Fortbildning

Gällande möjligheterna till fortbildning framfördes ett behov av resurser till utbildning för konstnärer om att driva eget företag inom bild- och formområdet. Mer specifika utbildningsbehov i företagande uttrycktes vidare inom skilda områden såsom marknadsföring, digitala affärer och moms, men likväl med bild och form i fokus och i digitalt format.

Hur kan vi samverka för att tillvarata bild- och formområdet i samhällsutvecklingen?

Dialog och samverkansforum

Flera av deltagarna tog upp ett generellt behov av fler kontinuerliga möten liknande dialogmötet, och fler forum för konstnärer att mötas (såväl fysiska som digitala) som en prioriterad fråga. Behovet av att formaliserat och arvoderat även få mötas konstområdesövergripande lyftes av flera deltagare, för att främja samverkan mellan de olika uttrycken. En önskan om fler nätverk lyftes generellt, både konstområdesövergripande och bild- och formspecifikt. Någon deltagare påtalade också behovet av även informella möten, med de sociala möjligheter som där medges.

Samarbeten även med andra sektorer framhölls som prioriterat, såsom med forskning och utbildning, näringsliv, och samhällsbyggnadsaktörer. Både konstområdes- och sektorövergripande kluster lyftes fram som en form av samverkan för att möjliggöra tillfällen för nya samarbetspartners, praktiker, och möten. Överhuvudtaget framhöll flera deltagare vikten av att möjliggöra för konstnärer att medverka i plan- och byggprocesser och att experimentera med konst som en del av stadsutvecklingen. Gestaltad livsmiljö lyftes även här fram som ett viktigt ramverk för att främja samarbeten med samhällsbyggnadsaktörer, och för att säkerställa att bild- och formverksamhet – och dess produktionsplatser – får utrymme i samhällsplaneringen. Även samverkan med fastighets- och markägare lyftes fram som en viktig utvecklingsmöjlighet för att tillgängliggöra nya ytor, genom fler samarbeten mellan exempelvis konstnärer och hyresbolag och boende. Här påtalades även vikten av att få fastighetsägare att se värdet i att hyra ut lokaler till kulturutövare. Någon deltagare påtalade möjligheterna generellt i att tänka kreativt runt nya sätt att skapa relationer mellan konst, kultur, fastighetsägare, skogsägare, och så vidare.

Flera deltagare lyfte återigen vikten av löpande dialog mellan politiker och kulturskapare som en prioriterad fråga. Ett behov uttrycktes av att informera och utbilda politiker och tjänstepersoner på området, och av formaliserade tillfällen där konstnärer och regionpolitiker träffas gällande kulturfrågor. Flera deltagare tog upp behovet av att höja konstens status och att möjliggöra seriösa samtal om konstens betydelse med beslutsfattare och med samhället i stort.

Region Östergötland lyftes även här fram som en viktig aktör för att möjliggöra och främja dialog och utveckling. Vikten av att säkerställa resurser och finansiering för samverkan framhölls, liksom av att arbeta långsiktigt i denna fråga och att främja förutsättningarna för både stora och små aktörer att delta i samverkansarbete.

Arbetsstillfällen, arbetsförutsättningar och samhällets kompetensförsörjning

En för många deltagare prioriterad fråga var att säkerställa tidigt tillträde för konstnärer till kommunala och regionala samhällsbyggnadsprojekt och utvecklingen av exempelvis nya bostadsområden. Konstnärers medverkan med kompetens i kommunala och regionala nämnder och samhällsbyggnadsgrupper framfördes generellt som en prioriterad fråga, liksom möjligheten att i en tydlig formering utgöra remissinstans i samhällsbyggnadsfrågor.

Gestaltad livsmiljö angavs som prioriterat för att i större utsträckning kunna tillvarata konstnärers olika kompetenser och praktik, och härigenom även möjliggöra fler konstnärsuppdrag. Betydelsen lyftes generellt av att utnyttja konstnärers och kulturskapares kompetens inom fler områden; vikten av att medvetandegöra andra sektorer om konstnärers kompetenser i olika sammanhang framhölls som en prioriterad fråga. Behovet uttrycktes även av att fortbilda tjänstepersoner inom samhällsutveckling i bild och formområdet.

Även vikten av att tydliggöra vad bild- och formområdet kan tillföra en plats lyftes fram, och möjligheterna i att använda bild- och formområdet för att påvisa en plats eller ett samhälles attraktivitet – att synliggöra och visa på nyttoaspekten (ökad inflyttning och folkhälsa gavs som exempel). Upplevelseindustrin togs vidare upp som ett område där konstnärskompetensen är viktig för såväl innehåll som utvecklingsmöjligheterna.

Enprocentsregeln påtalades, och hur viktigt det är att den tillämpas i alla regionens kommuner; någon framhöll även betydelsen av sänka trösklarna för att som konstnär få göra offentlig konst, ytterligare någon föreslog en fond till konst i allmänna utrymmen, med eller utan nybyggnation.

Även kollektivverkstäder togs upp som en viktig förutsättning för konstnärer att kunna verka i Östergötland.

Ett generellt behov påtalades av att stärka kommunala satsningar på bild- och formområdet, och att möjliggöra samarbetsprojekt med kommunerna avseende residens och utställningar.

Region Östergötland lyftes även här fram som en viktig aktör för att strategiskt planera, genomföra och finansiera satsningar och gemensamma projekt för samverkan.

Ersättning och ekonomiska förutsättningar

Konstnärers inkomst utgörs i stor utsträckning av olika former av stöd, där ansökningsförfarandet ofta är arbetskrävande och administrationstungt. Ett behov som här uttrycktes gällande konstnärers ekonomiska förutsättningar var att säkerställa utbildade stödjande kulturadministratörer och tillgängliggörande av stöd till konstnärer för att skriva ansökningar. Mer specifikt uttrycktes även behovet av stöd gällande ansökningar till olika gestaltungsuppdrag.

Möjligheten till ateljéstöd för alla professionella kulturutövare i regionen lyftes vidare fram som en prioriterad fråga.

Gällande ekonomiska förutsättningar lyfte även någon deltagare behovet av att verka för avdragsrätt för konstinköp.

Arenor och utställningsmöjligheter

Vikten av nya utställningsytor och att låta konsten synas på fler platser i samhället togs upp, liksom att få ut konsten till offentliga lokaler och ytor, exempelvis parkmiljöer, för att på så sätt möjliggöra att konsten blir en naturlig del av vardagsmiljön. Även konstgalleriernas betydelse togs upp, och vikten av att säkerställa ekonomiska förutsättningar och administrativa och byråkratiska lättnader för gallerier.

Tillgänglighet

Återigen belystes undanröjande av ekonomiska trösklar som viktigt av flera deltagare för att skapa tillgänglighet till kultur, där såväl fria entréer till kulturupplevelser och institutioner som fri kulturskola nämndes. Som ett uttryck för detta lyfte även någon deltagare behovet av att tydliggöra bild- och formrådets generella underfinansiering, och vikten av att möjliggöra både bredd och spets vilket kräver ekonomiska förutsättningar.

Stärkta pedagogiska möjligheter inom kulturinstitutionerna togs upp som viktigt ur ett tillgänglighetsperspektiv.

Även här lyftes kollektivtrafiken av någon deltagare, och utvecklingsmöjligheterna i att arbeta närmre kollektivtrafiken kring transporter till kulturplatser.

Barn och unga

Flera av deltagarna tog även här upp vikten av att säkerställa estetiska ämnen och konst i grundskolan som en prioriterad fråga, liksom vikten av att därigenom höja områdets status och att ta de estetiska ämnena på allvar i skolväsendet. Behovet av att säkerställa bild och form i skolan, och att skolor får möjlighet att besöka kulturinstitutioner, lyftes. Vidare påtalades vikten av en tidig start för barn – att börja redan i förskola och sedan säkerställa tillgång till bild- och formområdet hela vägen till skolslut. Behovet av att långsiktigt samarbeta med skolan, och vikten av att engagera barn och unga, framhölls.

Skapande skola och Kulturskolan togs upp som viktiga för att tillgängliggöra eget skapande för barn och unga, och vikten av att därigenom möjliggöra för barn och unga att kunna ta del av skapande.

Högre utbildning

Här lyftes vikten av att stärka bild- och formområdet i folkbildningen och i studieförbunden, liksom potentialen i att påvisa bild- och formområdets möjligheter att bidra till forskning.

Fortbildning

Gällande fortbildningsbehov för konstnärer framhölls ett behov av utbildning inom digitala frågor. Vidare framfördes även behov av kurser eller kunskapstillfällen för konstnärer om de aktörer och organisationer som finns i samhället och där arbetstillfällen och samverkansmöjligheter för konstnärer skulle finnas, och vad det skulle innebära.

Kontakt:

Karin Jerneld
Strateg bild och form

Enheten för kultur
Regional utveckling

Tel: 010-103 76 86
Email: karin.jerneld@regionostergotland.se